

ІСТОРІЯ РУКОПISУ Д-РА ВОЛОДИМИРА ГОРБОВОГО «ПОГОДА СОВІСТІ»

Павлів О.В.

Товариство «Опір Західної України» в Празі (Чеська Республіка)

В статті розглянута історія автобіографічного рукопису д-ра Володимира Горбового, а також виданої за матеріалами автобіографічного рукопису книга спогадів д-ра Володимира Горбового «Погода совісті». В контексті книги спогадів д-ра Володимира Горбового «Погода совісті» розглянута рецензія Богдана Зілинського на неї. В статті обґрунтовано наявність в рецензії Богдана Зілинського його некомпетентності та умисного наклепу на книгу спогадів д-ра Володимира Горбового «Погода совісті».

Ключові слова: рукописи, українсько-чеські відносини, рецензії, український націоналізм.

Світлій пам'яті д-ра Володимира Горбового (1899-1984), присвячується...

Постановка проблеми. Відносно постаті д-ра Володимира Горбового, який в 1930-ті роки був персональним адвокатом лідера ОУН Степана Бандери існує багато недосліджених та не вирішених питань в історії його життя й діяльності. Усе прояснилося після того, як у 2016-му році з нагоди 25-ї річниці незалежності України вийшли друком окремою книгою рукописи спогадів д-ра Володимира Горбового «Погода совісті» (написані ним в 1978-му році), які на піднесеному патріотичному та високому професійному рівні детально та послідовно розповіли про героїчне життя й діяльність борця за волю та соборність України д-ра Володимира Горбового та рівно ж спричинили появу некомпетентної рецензії українського історика д-ра Богдана Зілинського, який проживає в Чеській Республіці.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Одним із найбільш ґрунтовних дослідників життя й діяльності д-ра Володимира Горбового слід відзначити українських істориків Анатолія Бедрія та Михайла Бориса, науково-дослідні матеріали яких, присвячені життю й діяльності д-ра Володимира Горбового були опубліковані в книгах «Борець і мученик за Україну – д-р Володимир Горбовий» [2, с. 87] та «Нескорена Долиніщина» [3, с. 550; 4, с. 576] і в якості передслова в книзі спогадів д-ра Володимира Горбового «Погода совісті».

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Серед раніше невирішених

частин загальної проблеми слід виділити власний автобіографічний погляд д-ра Володимира Горбового на його життя й діяльність, а також необґрунтовану і в багатьох аспектах некомпетентну критику д-ра Богдана Зілинського в адрес автобіографічних рукописів д-ра Володимира Горбового «Погода совісті».

Мета статті. Головною метою цієї роботи є дослідження (з обґрунтованими висновками) некомпетентності д-ра Богдана Зілинського в контексті написаної ним рецензії на книгу д-ра Володимира Горбового «Погода совісті».

Виклад основного матеріалу дослідження. д-р Володимир Горбовий народився в провінційному місті Долина (сьогодні Івано-Франківська область), в якому і завершив свої останні роки життя.

В історію України д-р Володимир Горбовий увійшов не тільки як член УВО та ОУН, але також, здобувши вчену ступінь доктора історичних наук в Карловому Університеті в Празі (Чехословаччина), як персональний адвокат лідера ОУН Степана Бандери на Варшавському процесі в 1935-36-х рр. та учасник проголошення Акту відновлення Української Державності в 1941-му році.

Після завершення 2-ї світової війни д-р Володимир Горбовий продовжив своє перебування в Чехословаччині. В 1947-му році комуністичний режим Чехословаччини у співпраці з комуніс-

тичним режимом Польщі відправив д-ра Володимира Горбового в СРСР, де до 1972-го рр. д-р Володимир Горбовий відбув 25 літ каторги у радянських концтаборах в Сибіру.

Повернувшись в 1972-му році із заслання з Сибіру в рідне місто Долина д-р Володимир Горбовий розпочав писати свої спогади, рукописи яких вповні завершив в 1978-му році [10, с. 118-119].

38 років потому у 2016-му році з нагоди 25-ї річниці Незалежності України спільними зусиллями українських та словацьких меценатів під упорядкуванням Мгр. Олега Павліва та о. Ігоря Пелехатого рукописи д-ра Володимира Горбового вперше в історії України вийшли окремою книгою [10, с. 119].

Книга спогадів д-ра Володимира Горбового «Погода совісті» розлетілася в Європі й позаокеаном – в США та Канаді. Публіцистичні статті та рецензії про неї були опубліковані в газетах та журналах не тільки в Україні, але також в Польщі, Чехії, США та Канаді [1, с. 7; 5, с. 8-9; 6, с. 10; 7, с. 17; 8, с. 7; 9, с. 50].

Неадекватною і з першого погляду з елементами умисного наклепу відносно рукописів д-ра Володимира Горбового «Погода совісті», виданих окремою книгою для її упорядників та меценатів стала рецензія (на чеській мові) українського історика, який живе в Чеській Республіці Богдана Зілінського на веб-сайті про історію та сучасність чесько-українських взаємин «Ми і Україна» [11].

Перше, що кидається в очі історика, це відсутність компетентного перекладу назви книги спогадів д-ра Володимира Горбового «Погода совісті» на чеську мову, яку Богдан Зілінський переклав з української на чеську, як «Спокійна совість», що свідчить про відсутність Богданом Зілінським вміння володіння українсько-чеськими перекладами, що змушує нас засумніватися і його володіннями й знаннями українсько-чеських взаємин.

Відтак Богдан Зілінський у своїй рецензії робить зауваження про те, що в книзі в якості ілюстрацій до неї не використані фотографії титульної сторінки автентичних рукописів д-ра Володимира Горбового «Погода совісті», що вкотре свідчить про його некомпетентність, адже в книзі зазначено, що мова йде про видання окремою книгою машинописних рукописів і стильно оформлені обкладинки та титульні сторінки, які притаманні книгам, а не рукописам в такому машинописному рукописі зазвичай відсутні, щоб використовувати їх в якості ілюстрації, причому Богдан Зілінський у своїй рецензії і словом не згадує про присутність в книзі фотографії перебування д-ра Володимира Горбового в Чехословаччині, якою упорядники книги довели активні українсько-чеські зв'язки д-ра Володимира Горбового з Чехословаччиною. В цьому контексті Богдан Зілінський теж звинувачує д-ра Володимира Горбового в тому, що він у сво-

їх спогадах дуже коротко згадує про своє перебування в Міжвоєнній Чехословаччині. Але ж д-р Володимир Горбовий ніколи не був богемістом, щоб усі свої спогади присвятити його перебуванню в Чехословаччині. Він був адвокатом та політиком і все своє життя присвятив боротьбі за вільну та соборну Україну, перебуваючи в процесі своєї боротьби та ув'язнень в різноманітних країнах Європи і чверть свого життя на засланні в Сибіру, а значить і місце його спогадам про перебування в Чехословаччині в його житті було (і це очевидно) мізерним. Тим паче в той час д-ру Володимир Горбовому (що стало відомо тільки після розсекречення Мгр. Олегом Павлівом матеріалів та документів Національного архіву Чеської Республіки в 2015-17-х рр.) не було відомо про те, що Чехословацький уряд в 1920-30-х співпрацював з польським урядом антиукраїнського режиму Пілсудського в справі вилучення та передання українських націоналістів, які перебували в той час у Чехословаччині в концентраційні табори в Польщу, в яких був ув'язнений певний час і д-р Володимир Горбовий. Інакше д-р Володимир Горбовий навіть у двох реченнях у своїх рукописах не пом'янув би добрим словом Чехословаччину...

На завершення Богдан Зілінський іменем усього українського народу називає рукописи д-ра Богдана Зілінського непрофесійними і такими, що розчарували читачів, в такий спосіб намагаючись сплюндрувати честь та гідність покійного борця за волю та соборність України, зазначаючи зокрема у своїй рецензії, що усім вихідцям з Галичини, звідки родом і д-р Володимир Горбовий слід задуматися над рівнем свого професіоналізму, плундруючи в такий спосіб теж честь та гідність жителів західної України. Звичайно, Богдан Зілінський має право негативно оцінити книгу з власної точки зору, але паплюжити її іменем усіх її читачів – це очевидний прояв його умисної антиукраїнської пропаганди і відсутності з його боку елементарних норм етики та такту. Адже зі слів (опублікованих не веб-сайті Товариства «Опір Західної України» в Празі (Чеська Республіка) одного з читачів книги, київської поетеси Надії Гаврилюк, цитую: «книга спогадів д-ра Володимира Горбового «Погода совісті», яка висвітлює нашу [українську] історію – нашу за духом, а не записану з чужого голосу, варта того, аби мати її не тільки у власній бібліотеці, але й поширювати серед друзів, знайомих, колег» [12].

Висновки і пропозиції. У висновках слід зазначити, що книга спогадів д-ра Володимира Горбового «Погода совісті» написана на високих патріотичному та професіональному рівнях і заслужила собою увагу та прихильність до неї її читачів, тому (так як це свого часу намагалася зробити комуністична Росія) будь-яка антиукраїнська пропаганда крізь призму рецензії Богдана Зілінського не може її осквернити.

Список ілюстрацій:

1. Д-р Володимир Горбовий на засланні в Сибіру (сидить в 2-му ряді 3-й зліва направо).

Список літератури:

1. Адвокат нескорених / Опрацював І. Щ., український тижневик «Наше слово». – № 21(3123), Рік LXII, 2017. – С. 7.
2. Бедрій Анатоль / Борець і мученик за Україну – д-р Володимир Горбовий. – Дрогобич: Видавнича фірма «Відродження», 1995. – 87 с.
3. Нескорена Долинщина: літопис визвольних змагань: мартинологи, біографії, спогади, документи, фотографії / Упорядник Михайло Борис. – Івано-Франківськ: Видавництво «Нова Зоря», 2002. – 550 с.
4. Нескорена Долинщина: літопис визвольних змагань: мартинологи, біографії, спогади, документи, фотографії / Упорядник Михайло Борис. – Івано-Франківськ: Видавництво «Нова Зоря», 2008. – 576 с.
5. Павлів Олег / Адвокат нескорених: вийшли друком рукописи адвоката Володимира Горбового, культурно-політичний часопис для українців у Чеській Республіці «Пороги». – № 12, Рік XXIV–XXV, 2016-2017. – С. 8-9.
6. Павлів Олег / Про адвоката нескорених, український тижневик «Наше Слово». – № 4(3102), Рік LXII, 2017. – С. 10.
7. Павлів Олег / Адвокат нескорених: вийшли друком довгоочікувані рукописи адвоката Степана Бандери, суспільно-політичний тижневик «Гомін України». – № 14(3676), Рік LXIX, 2017. – С. 17.
8. Павлів Олег / Книга розповіла про суд над Бандерою, видання Українського Народного Союзу «Свобода». – Число 52/53, Рік 123, 2016. – С. 7.
9. Пелехатий Ігор / «Погода совісті» Володимира Горбового, духовно-патріотичний журнал «Гарт Нації». – № 3-4(7-8), 2016. – С. 50.
10. Погода совісті / Володимир Горбовий д-р; Упорядники Мгр. Олег Павлів та о. Ігор Пелехатий. – Прага – Долина – Івано-Франківськ: Видавництво «Нова Зоря», 2016. – 119 с.
11. <http://www.myaukrajina.cz/node/235>.
12. <http://www.lsoukromaknihovna.jimdo.com>.

Павлив О.В.

Общество «Сопrotивление Западной Украины» в Праге (Чешская Республика)

ИСТОРИЯ РУКОПИСИ Д-РА ВЛАДИМИРА ГОРБОВОГО «ПОГОДА СОВЕСТИ»

Аннотация

В статье рассмотрена история автобиографичной рукописи д-ра Владимира Горбового, а также издана за материалами автобиографичной рукописи книга воспоминаний д-ра Владимира Горбового «Погода совести». В контексте книги воспоминаний д-ра Владимира Горбового «Погода совести» рассмотрена рецензия Богдана Зилинского на неё. В статье обосновано наличие в рецензии Богдана Зилинского его некомпетентность и преднамеренная клевета на книгу воспоминаний д-ра Владимира Горбового «Погода совести».

Ключевые слова: рукописи, украинско-чешские отношения, рецензии, украинский национализм.

Pavliv O.V.

Society «Resistance of Western Ukraine» in Prague (Czech Republic)

HISTORY OF MANUSCRIPT OF DR. VLADIMIR GORBOVY «WEATHER OF CONSCIENCE»

Summary

In the article the considered history of autibiographic manuscript of Dr. Vladimir Gorbovy and also the book of remembrances of Dr. Vladimir Gorbovy is published after materials of autobiographic manuscript «Weather of conscience». In the context of book of remembrances of Dr. Vladimir Gorbovy «Weather of conscience» the considered review of Bogdan Zilynsky on her. In the article a presence in the review of Bogdan Zilynsky is reasonable his incompetence and intentional slander on the book of remembrances of Dr. Vladimir Gorbovy «Weather of conscience».

Keywords: manuscripts, Ukrainian-Czech relations, reviews, Ukrainian nationalism.